

MUNI
PED

Personální management

Ing. Nikola Straková

Řízení lidských zdrojů

– termín nahrazující personální řízení (personální management)

= označení procesů týkajících se řízení lidí v organizaci

– Definice:

ŘLZ je strategický a logicky promyšlený přístup k řízení toho nejcennějšího, co organizace mají – lidi, kteří v organizaci pracují a kteří individuálně i kolektivně přispívají k dosažení cílů organizace.

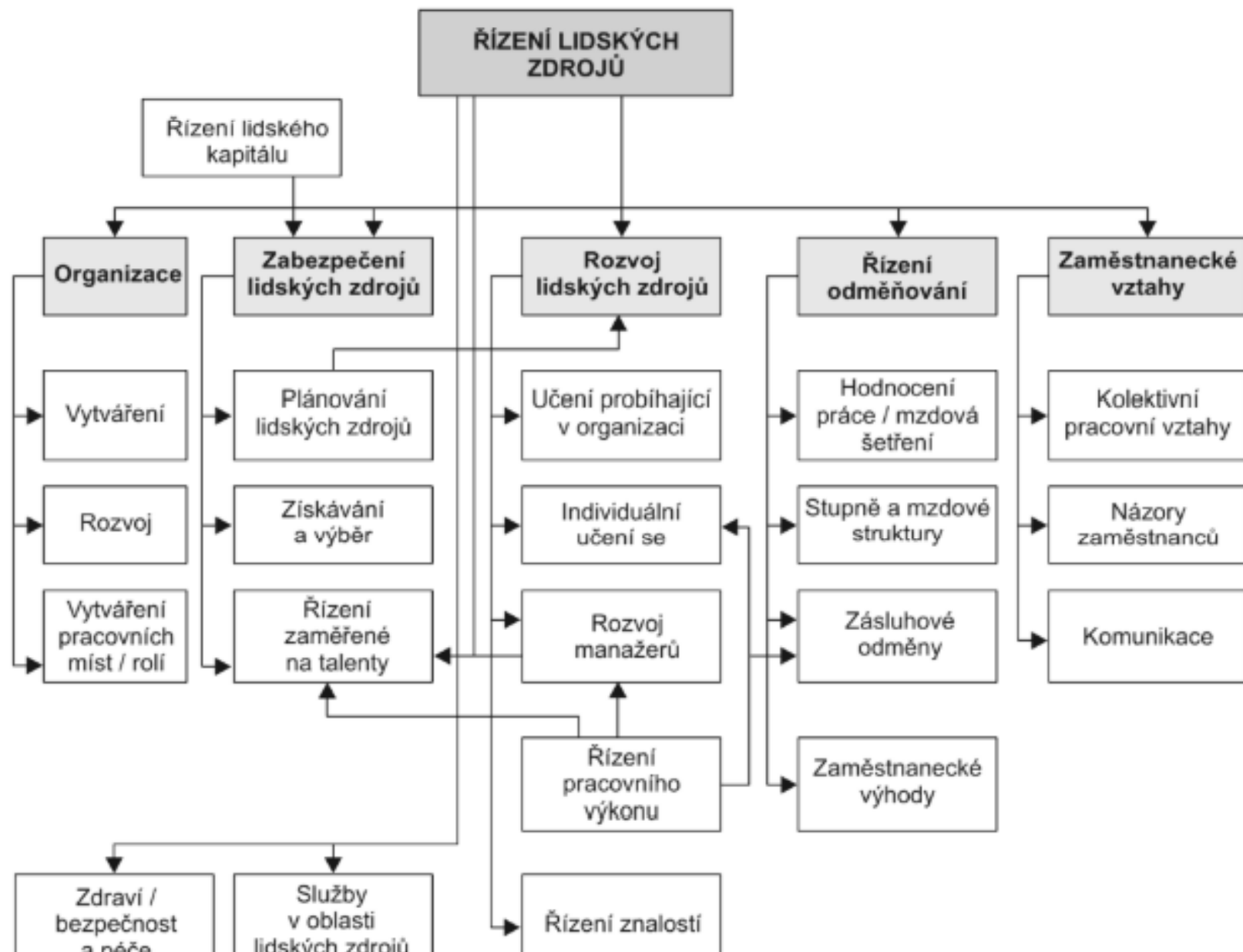
ŘLZ x personální řízení

- Synonyma i rozdílné pojmy
- Personální řízení se rozvinula a zahrnuje spoustu dalších věcí.
- ŘLZ není žádnou revolucí, ale další dimenzí
- ŘZL = jiný název pro personální řízení
- Rozdíly v důrazu a přístupu spíše než jako podstatné rozdíly

Shodné rysy a rozdíly mezi RLZ a personálním řízením

Shodné rysy	Rozdíly
<ol style="list-style-type: none"> 1. Strategie personálního řízení i strategie řízení lidských zdrojů vycházejí z podnikové strategie. 2. Personální řízení i řízení lidských zdrojů uznávají, že za řízení lidí jsou odpovědni linioví manažeři. Personální útvar poskytuje nezbytnou radu a podpůrné služby umožňující manažerům dostat této odpovědnosti. 3. Hodnoty personálního řízení a přinejmenším i „měkké“ podoby řízení lidských zdrojů se shodují v pohledu na „respektování jedince“, vyváženost potřeb organizace a jednotlivce a rozvíjení lidí v zájmu dosažení maximální úrovně jejich schopností pro jejich vlastní uspokojení i pro snadnější plnění cílů organizace. 4. Personální řízení i řízení lidských zdrojů uznávají, že jednou z jejich nejdůležitějších funkcí je přizpůsobování lidí neustále se měnícím požadavkům organizace – zaměstnávání správných lidí na správných místech a příprava a rozvíjení správných lidí pro práci na těchto místech. 5. Personální řízení i řízení lidských zdrojů používají stejným způsobem metody výběru pracovníků, analýzy schopností, řízení pracovního výkonu, vzdělávání, rozvoje manažerů a řízení odměňování. 6. Personální řízení, stejně jako „měkká“ podoba řízení lidských zdrojů, přikládá v systému pracovních vztahů značný význam procesům komunikace a participace. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Personální řízení, stejně jako „měkká“ podoba řízení lidských zdrojů, přikládá v systému pracovních vztahů značný význam procesům komunikace a participace. Řízení lidských zdrojů klade větší důraz na strategický soulad a strategickou integraci. 2. Řízení lidských zdrojů je založeno na manažersky a podnikatelsky orientované filozofii. 3. Řízení lidských zdrojů přikládá větší význam řízení kultury a dosahování oddanosti (vzájemnosti). 4. Řízení lidských zdrojů klade větší důraz na roli liniových manažerů jako realizátorů politiky lidských zdrojů. 5. Řízení lidských zdrojů je celostním přístupem orientovaným na všechny zájmy podniku – zájmy členů organizace (pracovníků) jsou uznávány, ale podřízeny zájmům podnikání. 6. Od specialistů na lidské zdroje se očekává, že budou spíše partnery v podnikání než jen administrátory na úseku personálu. 7. Řízení lidských zdrojů považuje pracovníky za jmění, bohatství, aktiva, a nikoliv za nákladovou položku.

Aktivity ŘLZ

Cíle ŘLZ

- Obecný cíl: Zajistit, aby organizace byla schopna prostřednictvím lidí úspěšně plnit své cíle.
- **Cíle jednotlivých oblastí ŘLZ**

Efektivnost organizace

- postupy v oblasti ŘLZ vytvářejí klíčové schopnosti, které rozhodují o tom, jak budou firmy konkurenceschopné
- vliv na výkon organizace
- využívání nových příležitostí
  - => řízení znalostí, talentů, vytváření „skvělého pracoviště“ (podnětného pro pracovníky)
  - => politika soustavného zlepšování a vytváření vztahů se zákazníky

Řízení lidského kapitálů

- Lidský kapitál = lidé pracující v organizaci a na nichž závidí úspěšnost podnikání
  - Kombinace inteligence, dovedností a zkušeností
  - Lidé jsou schopni učit se, dělat změny, inovovat, být kreativní
  - = nutnost pro dlouhodobé přežití organizace
- Lidský kapitál = bohatství organizace, do kterého je potřeba investovat

Řízení lidského kapitálů

- Cíl: zabezpečení a udržení kvalifikované, oddané a dobře motivované pracovní síly
- => pečlivý a přísný postup při získávání a výběru pracovníků, systém pobídkového odměňování založeného na výkonu, rozvoj manažerů a způsobů řízení, vzdělávací aktivity odrážející potřeby podnikání, řízení talentů, plánování následovnictví

Řízení znalostí

- = jakýkoliv proces nebo postup vytváření, získávání, ovládní, sdílení a využívání znalostí, ať už jsou kdekoliv, směřující ke zlepšování učení se a zlepšování výkonu v organizaci
- Cíl: podporovat rozvoj specifických znalostí a dovedností důležitých pro organizaci

Řízení odměňování

= hodnocení a odměňování lidí za to:

- Co dělají,
  - Čeho dosahují,
  - Za úroveň znalostí a dovedností, které mají nebo si osvojují
- Cíl ŘLZ: usilování o zvyšování motivace, pracovní angažovanosti, oddanosti

Zaměstnanecké vztahy

- Cíl ŘLZ: vytvářet klima udržující produktivní a harmonické vztahy
- Partnerství mezi managementem + pracovníky + odbory

Uspokojování rozdílných potřeb

- Cíl ŘLZ: vyvažovat a respektovat potřeby všech zainteresovaných stran
  - Zabezpečit pro management různorodé pracovní síly
  - Brát v úvahu individuální i skupinové rozdíly v zaměstnání, v osobních potřebách, ve stylu práce, v aspiracích
  - Poskytovat stejné příležitosti všem pracovníkům

Charakteristiky ŘLZ

- Rozmanitost
- Strategické řízení s důrazem na integraci
- Orientovanost na oddanost a angažovanost
- Lidé = bohatství
- Přístup k zaměstnancům spíše individualisticky než kolektivistický
- Linioví manažeři jsou ti, kteří uvádějí politiku ŘLZ do života
- Zaměřenost na podnikové hodnoty

Rozmanitost ŘLZ

- Mnoho modelů a postupů
- Různé v různých organizacích
- Tvrdá x měkká podoba ŘLZ

Tvrdá podoba ŘLZ

- Lidé = významný zdroj, prostředek k získání konkurenční výhody
  - Získávání, rozvíjení a rozmisťování lidských zdrojů tak, aby z nich organizace měla prospěch
- V centru pozornosti jsou kvantitativní, praktické a podnikatelsky strategické stránky ŘLZ
- Důraz na racionální způsob řízení lidí
  - (stejně jako u ostatních ekonomických faktorů – technika, technologie)
- Důraz na zájmy managementu, propojení s podnikovou strategií, získání přidané hodnoty, řízení pracovního výkonu
- Potřeba silné podnikové kultury
- ¹⁶– Zájmy organizace převažují před zájmy jedince

Měkká podoba ŘLZ

- Klade důraz na komunikaci, motivování a vedení
- Jednání s pracovníky jako s vysoce ceněným aktivem organizace, který je zdrojem konkurenční výhody plynoucí z oddanosti a angažovanosti pracovníků, jejich adaptability a vysoké kvality.
- Zdůrazňuje potřebu získat oddanost – „srdce a myšlení“
- Využívá k tomu zapojení pracovníků do rozhodování a spoluodpovědnosti, komunikace s nimi
- Klíčovou úlohu představuje kultura organizace
- **Zájmy jedince převažují před zájmy organizace**

ŘZL jako aktivita prováděná manažery

- „ŘZL je příliš důležité na to, aby bylo ponecháno na personálních manažerech.“
- ŘZL je vyšším managementem řízená strategická aktivita.
  - Management ji rozvíjí, vlastní, předkládá, aby podporovala a prosazovala zájmy organizace, které slouží.
  - Podřizuje se celopodnikovým hodnotám a mění se v souladu s podnikovými cíli a podmínkami, v nichž podnik funguje
- Politika lidských zdrojů je uváděna do života prostřednictvím liniových manažerů

Vliv ŘLZ na výkon organizace

- Závěry z několika průzkumů zaměřených na otázky:
  - a) Mají postupy v oblasti ŘLZ pozitivní dopad na výkon organizace?
  - b) Co je možné udělat pro to, aby ŘLZ mělo pozitivní dopad na výkon organizace

Výsledky průzkumů:

- Firmy se strategií vysoké oddanosti měli významně vyšší úroveň jak produktivity, tak kvality než firmy se strategií kontroly.

(Arthur, 1990, 1992, 1994)

- Produktivitu ovlivňuje motivace pracovníků, finanční výkon je ovlivňován kvalifikací a motivací pracovníků a organizační strukturou.

(Huselid, 1995)

MUNI
PED

- Existuje silná souvislost mezi ŘLZ na jedné straně a postoji pracovníků a výkonem pracoviště na straně druhé.

(The Workplace Employee Relations Survey, 1998)

- Větší míra používání postupů v oblasti lidských zdrojů souvisela s vyšší úrovní oddanosti pracovníků a jejich přispění k dosažení cílů organizace, na druhé straně to bylo provázáno s vyšší úrovní produktivity a kvality služeb.

(The future of work survey, Guest a kol., 2000)